

POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z powództwa [...] Bank spółki akcyjnej w W.
przeciwko Syndykowi masy upadłości A. G. i E. G.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 września 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 21 lipca 2021 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności

o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca [...] Bank S.A. w W. powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym poglądem, oczywista zasadność skargi oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze prima facie zasługują na uwzględnienie. Jest tak wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumenty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Zdaniem skarżącej, oczywista zasadność skargi wynikała z tego, że jeżeli umieszczenie na liście wierzytelności z urzędu wierzyciela osobistego zabezpieczonego rzeczowo (art. 236 ust. 2 pr. upadł.) uprawnia wierzyciela do zaspokojenia wyłącznie z sumy uzyskanej ze sprzedaży przedmiotu zabezpieczenia, to nie można twierdzić, aby w postępowaniu upadłościowym doszło do uznania wierzytelności, która była przedmiotem powództwa w postępowaniu zakończonym zaskarżonym postanowieniem, a w konsekwencji, aby wydanie wyroku stało się zbędne.

Wывód ten, w powiązaniu z pozostałymi motywami wniosku, nie pozwalał przyjąć, by skarga była – w przyjętym rozumieniu – oczywiście uzasadniona. Sąd Apelacyjny ustalił, że wierzytelność powódki wobec A. G. została umieszczona z urzędu na liście wierzytelności w postępowaniu upadłościowym, a lista ta została zatwierdzona postanowieniem sędziego-komisarza. Z okoliczności sprawy nie

wynikało, aby wierzytelność została umieszczona na liście w wysokości niższej niż dochodzona w postępowaniu zakończonym zaskarżonym postanowieniem. W sytuacji, w której w toku postępowania upadłościowego dochodzi do uznania (umieszczenia na liście) wierzytelności objętej postępowaniem rozpoznawczym wszczętym przed ogłoszeniem upadłości, umorzenie postępowania rozpoznawczego związane jest z następczą zbędnością wyrokowania (art. 355 k.p.c.) wobec faktu, że zgodnie z art. 264 ust. 1 pr. upadł. po zakończeniu lub umorzeniu postępowania upadłościowego wyciąg z zatwierdzonej przez sędziego-komisarza listy wierzytelności, zawierający oznaczenie wierzytelności oraz sumy otrzymanej na jej poczet przez wierzyciela, jest tytułem egzekucyjnym przeciwko upadłemu. Brak jest zatem obiektywnej potrzeby kontynuowania postępowania rozpoznawczego, które mogłoby ponadto doprowadzić do powstania drugiego tytułu wykonawczego (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2019 r., III CZP 55/18, OSNC 2019, nr 9, poz. 90).

Aprobowany w piśmiennictwie pogląd, że wierzyciel osobisty niezgłaszający wierzytelności w postępowaniu upadłościowym, którego wierzytelność została umieszczona na liście z urzędu w związku z zabezpieczeniem rzeczowym, nie jest uprawniony do zaspokojenia z ogółu funduszy masy upadłości, nie podważa tej argumentacji. Skarżąca zdaje się nie dostrzegać, że inną kwestią jest potencjalny zakres zaspokojenia wierzyciela osobistego w postępowaniu upadłościowym w związku z zaniechaniem zgłoszenia wierzytelności zabezpieczonej rzeczowo, inną zaś skutek wynikający z uwzględnienia takiej wierzytelności na liście z urzędu, w powiązaniu z treścią art. 264 ust. 1 pr. upadł., który to przepis ma zastosowanie już po zakończeniu postępowania upadłościowego, zezwalając wierzycielowi na uproszczone zaspokojenie wierzytelności umieszczonej na liście na podstawie tytułu egzekucyjnego w postaci wyciągu z listy wierzytelności zatwierdzonej przez sędziego-komisarza.

Ewentualne wątpliwości w tym zakresie, związane ze specyfiką konkretnego przypadku, mogłyby być rozważane w ramach innych przyczyn kasacyjnych (art. 398⁹ § 1 pkt 1, względnie pkt 2 k.p.c.), po ich sformułowaniu przez skarżącą i przytoczeniu stosownej argumentacji, nie zaś w płaszczyźnie oczywistej

zasadności skargi kasacyjnej, która – jak już była mowa - zakłada ewidentną i widoczną *prima vista* nieprawidłowość zaskarżonego orzeczenia.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.